

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Ministry of Science and Higher Education
Republic of Poland

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

zaprasza na

XIII Międzynarodową Konferencję Naukową

„Na pograniczach kultur i narodów.

Przemiana, dostosowanie, trwanie”

Sanok, 11-13 września 2025

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszamy Państwa na tegoroczną, XIII Międzynarodową Konferencję Naukową z cyklu „Na pograniczach kultur i narodów. Przemiana, dostosowanie, trwanie”, która odbędzie się w formie hybrydowej w dniach 11-13 września 2025 roku w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku.

Już po raz kolejny jest okazja do zaprezentowania aktualnego stanu najnowszych badań oraz twórczego spojrzenia na kwestie pograniczy rozumianych nie tylko w kategoriach przestrzenno-etnicznych, ale także jako miejsca spotkania się odmiennych zbiorowości, zróżnicowanych nie tylko społecznie, ale także religijnie, kulturowo z ich wzajemnym oddziaływaniem na siebie.

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II

Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**

Do spotkania i naukowego dialogu zapraszamy badaczy różnych specjalności z ośrodków naukowych w kraju i z zagranicy, zakładając szeroki zakres prezentacji problemów w wymiarze historycznym i współczesnym, w wielu aspektach – socjologicznych, ekonomicznych, kulturoznawczych, wyznaniowych oraz edukacyjnych.

Tematem wiodącym konferencji będzie „Przemiana, dostosowanie, trwanie”. Zapraszamy do zgłaszania wystąpień na poniżej przedstawione tematy:

- mniejszości narodowe na pograniczach: poczucie własnej tożsamości i jej relacja do tożsamości innej grupy narodowej;
- sposoby określania tożsamości grupy, wspólnoty, jednostki w relacji do „innego” i do „swojego” - konflikty czy tolerancja;
- dylematy społeczno - demograficzne: dzietność, starzenie się populacji, proporcje grup społeczno - zawodowych, ludność pograniczy w grupach wieku, małżeństwa mieszane na pograniczach, opieka społeczna, poziom edukacji - wykształcenia, migracja wieś - miasto, problematyka wykluczenia osób pod względem statusu materialnego, zdrowotnego (niepełnosprawność), płci; stan zdrowotności i opieki medycznej na pograniczach (w relacji do obszarów centralnych);
- migracje ekonomiczne (transgraniczne);
- podobieństwa i odmienność polskich pograniczy;
- edukacyjny wymiar migracji;
- zagadnienia oświaty mniejszości narodowych na pograniczach;

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II
Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**

- społeczeństwo wielokulturowe: relacje społeczne i kulturowe na pograniczach, na styku etnosów, wyznań, kultur, narodów, dyfuzja kultur na pograniczach;
- pogranicza – trwanie w pamięci;
- doświadczenia związane z odmiennością na pograniczach;
- polskie pogranicze wobec wyzwań współczesnego świata;
- przemiany obyczajowości świeckiej i religijnej, dorocznej i rodzinnej; „własna” a „inna” obyczajowość - trwanie i zmiana;
- kultywowanie własnej (narodowej czy regionalnej) tradycji kulturowej, a wpływy zewnętrzne;
- wyznania (religie), Kościoły i ich relacje na pograniczach; struktury kościelne na pograniczach;
- sztuka sakralna na pograniczach: zachowanie własnej tradycji artystycznej (stylowej), a oddziaływanie innych („obcych”) wzorów artystycznych;
- „swoje” i „obce” środowisko artystyczne; artysta (z) pogranicza i współczesne formy upowszechniania sztuki na pograniczach; ruch artystyczny mniejszości narodowych, formy kultywowania własnej kultury; pogranicze w polityce kulturalnej (państwa i lokalnej);
- dziedzictwo artystyczne na pograniczach (kłopotliwe, sfragmentaryzowane, pluralistyczne, wspólne czy kategoryzowane jako inne i obce, dziedzictwo jako produkt); waloryzacja – działania konserwatorskie i muzealne;
- zagadnienia polityki gospodarczej w regionach pogranicznych – ekonomiczny wymiar relacji transgranicznych; szanse i bariery

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II

Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**

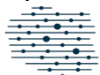

rozwoju przedsiębiorczości na obszarach pogranicza; dysproporcje stanu infrastruktury (technicznej) – pogranicza, a inne obszary; strategie rozwoju regionów i subregionów;

- konflikty zbrojne na pograniczach;
- bezpieczeństwo wewnętrzne na pograniczach;
- orientacje polityczne ludności na pograniczach; wsparcie dla poszczególnych partii (elektoraty), trwałość i dynamika zmian, zaufanie do polityków; państwo jako "swoje" (moje) czy dystans?; inne zakresy świadomości politycznej;
- gospodarka leśna – aspekt gospodarczo – eksploatacyjny, a naturalne zasoby leśne jako wartość ogólnospołeczna;
- wartość i ochrona krajobrazu naturalno - kulturowego w procesie modernizacji gospodarczej pograniczy; zasoby naturalno - przyrodnicze i ich ochrona czy degradacja pod hasłem rozwoju i postępu gospodarczo-technicznego.

Jesteśmy otwarci także na propozycje wykraczające poza podane ramy, a wiążące się z zagadnieniami pograniczy, gospodarki, socjologii i kultury.

Kwestionariusz zgłoszenia na konferencję oraz najnowsze informacje dostępne są na stronie up-sanok.edu.pl/pogranicza.

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI

- prof. Violetta Dutchak, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiowsk
- prof. dr hab. Jarosław Kita, Uniwersytet Łódzki
- prof. dr hab. Zbigniew Libera, Uniwersytet Jagielloński
- prof. dr hab. Siergiej Trojan, Dyplomatyczna Akademia Ukrainy w Kijowie
- prof. Bohdan Yuskiv, Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny
- dr hab. Tomasz Chomiszczak, prof. UKEN - Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
- dr hab. Mateusz Kaczmarek, prof. UP - Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
- dr hab. Piotr Frączek, prof. UP – Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
- doc. Liubov Gunder, Uniwersytet Preszowski
- dr hab. Robert Lipelt, prof. UP - Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku – **przewodniczący**
- dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS - Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II
Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**

KOMITET ORGANIZACYJNY

- dr inż. Monika Krawczyk – **przewodnicząca**
- dr Jolanta Karolczuk
- mgr inż. Ewa Stączek – **sekretarz konferencji**

PARTNERZY KONFERENCJI

- Polonistyczne Centrum Naukowo-Informacyjne im. Igora Menioka Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Iwana Franki w Drohobyczu
- Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku
- Muzeum Historyczne w Sanoku
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Grzegorza z Sanoka w Sanoku
- Instytut Nauk o Kulturze UMCS w Lublinie
- Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Sanoku

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II
Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**

Dostępność:

Osoby z niepełnosprawnościami mogą zgłaszać specjalne potrzeby do
Marcin Owsiak, niepelnosprawni@up-sanok.edu.pl,
tel.: (+48) 134655975

Opłaty:

- bezpłatnie – zaproszeni Wykładowcy, Goście oraz członkowie Komitetu Naukowego i Organizacyjnego
- bezpłatnie – uczestnictwo on-line
- 200 zł – opłata konferencyjna dla pozostałych uczestników

Opłatę konferencyjną w wysokości 200 zł należy przelać na konto
nr : **PKO BP 67 1020 2980 0000 2302 0020 7837** z dopiskiem:
„Konferencja POGRANICZA 2025, Imię i Nazwisko uczestnika”

Terminy:

- Zgłoszenie chęci udziału w konferencji, prosimy przysłać na załączonym formularzu zgłoszenia na adres: pogranicza@up-sanok.edu.pl do dnia **1 lipca 2025 roku** lub pocztą tradycyjną na adres: Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, ul. Mickiewicza 21, 38-500 Sanok, z dopiskiem: „Pogranicza 2025”.
- Komitet Naukowy poinformuje o przyjęciu referatu do dnia **15 lipca 2025 roku**.

Serdecznie zapraszamy Państwa do udziału w Konferencji

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra
Nauki w ramach Programu Doskonała nauka II
Pismo spełnia zasady dostępności

**Doskonała
Nauka II**